

**ANTSTOLIAMS IR ANTSTOLIO ATSTOVAMS SKIRTI NURODYMAI, KURIAIS
SIEKIAMA UŽKIRSTI KELIĄ PINIGŲ PLOVIMUI IR (AR) TERORISTŲ
FINANSAVIMUI**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Antstoliams ir antstolio atstovams (toliau kartu – antstoliai) skirti nurodymai, kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir (ar) teroristų finansavimui (toliau – nurodymai), taikomi asmenims, kurie atitinka Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo reikalavimus ir turi teisę vykdyti antstolio veiklą.
2. Nurodymų paskirtis – užkirsti kelią pinigų plovimui ir (ar) teroristų finansavimui antstolių kontorose.
3. Šiais nurodymais yra nustatomi pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevenciją reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų įgyvendinimo antstolių kontorose bendrieji principai ir tvarka, patikrinimų dėl šių reikalavimų laikymosi organizavimo tvarka, asociacijos Lietuvos antstolių rūmų (toliau – Antstolių rūmai), atliekančių įpareigotųjų subjektų priežiūrą, funkcijos.
4. Nurodymuose vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, apibrėžtas Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatyme (toliau – PPTFPĮ).

**II. TEISĖS AKTAI, NUSTATANTYS PINIGŲ PLOVIMO IR (AR) TERORISTŲ
FINANSAVIMO PREVENCIJOS PRIEMONES IR ATSAKOMYBĘ UŽ TEISĖS
AKTŲ PAŽEIDIMUS**

5. Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priemonės bei atsakomybę už teisės aktų pažeidimus Lietuvos Respublikoje nustato:
  - 1) PPTFPĮ;
  - 2) Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas;
  - 3) Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas (198 straipsnis), nustatantis administracinę atsakomybę už pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimo tvarkos pažeidimus;
  - 4) Lietuvos Respublikos antstolių įstatymas;
  - 5) Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2017 m. spalio 16 d. įsakymas Nr. 1V-701 „Dėl įtartinų piniginių operacijų ar sandorių sustabdymo ir informacijos apie įtartinas pinigines operacijas ar sandorius pateikimo finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos tvarkos aprašo, informacijos apie grynujų pinigų operacijas ir sandorius, kurių suma lygi arba viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta, pateikimo Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos tvarkos aprašo patvirtinimo“;
  - 6) Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2017 m. rugsėjo 4 d. įsakymas Nr. V-129 „Dėl piniginių operacijų, sandorių ir klientų registracijos žurnalų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“;
  - 7) Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2016 m. spalio 20 d. įsakymas Nr. V-273 „Dėl tinkamo

tarptautinių finansinių sankcijų įgyvendinimo finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos reguliavimo srityje priežiūros nurodymų patvirtinimo“.

- 8) Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 5 d. įsakymas Nr. V-240 „Dėl pinigų plovimo ir įtartinų piniginių operacijų ar sandorių atpažinimo kriterijų sąrašo patvirtinimo“;
- 9) Europos Komisijos ir Finansinių veiksmų darbo grupės kovai su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu skelbiamas valstybių, turinčių rimtų trūkumų pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos ir šių nusikaltimų užkardymui sąrašai.

III. ANTSTOLIŲ RŪMŲ, ATLIEKANČIŲ ĮGALIOTŲ SUBJEKTŲ PRIEŽIŪRĄ, FUNKCIJOS

6. Antstolių rūmai yra PPTFPĮ paskirta institucija, pagal kompetenciją atsakinga už PPTFPĮ nustatytą pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevenciją ir prevencijos priemonių įgyvendinimo priežiūrą.
7. Antstolių rūmų funkcijos:
  - 1) prižiūri antstolių veiklą, susijusią su pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimu;
  - 2) prezidiumo nutarimu sudaryta komisija atlieka pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimo antstolių kontorose patikrinimus;
  - 3) konsultuoja antstolius šių nurodymų įgyvendinimo klausimais;
  - 4) bendradarbiauja ir keičiasi informacija su FNTT apie atliktų antstolių veiklos, susijusios su pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimu, patikrinimų rezultatus;
  - 5) atlieka kitas PPTFPĮ ir šiuose nurodymuose nustatytas funkcijas.
8. Antstolių rūmai prižiūri, ar antstoliai:
  - 1) tvarko antstolio kontoroje registracijos žurnalus, skirtus įgyvendinti su pinigų plovimo ir (a) teroristų finansavimo prevencija susijusius reikalavimus;
  - 2) paskyrė darbuotoją (-us), kuris (-ie) organizuotų PPTFPĮ nustatytų pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimą ir bendradarbiautų su Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba (toliau – FNTT) (toliau – vadovaujantis darbuotojas);
  - 3) imasi tinkamų priemonių, kad antstolio kontoros darbuotojai žinotų apie PPTFPĮ pagrindu galiojančias nuostatas;
  - 4) nustatė antstolio kontoroje vidaus politiką ir vidaus kontrolės procedūras.
9. Antstolių rūmų įgalioti darbuotojai turi teisę pagal PPTFPĮ ir kitus teisės aktus atlikti nurodytus veiksmus:
  - 1) gauti žodinius arba rašytinius prižiūrimų antstolių ir (ar) antstolio kontorų darbuotojų, taip pat asmenų, susijusių su tiriamais pažeidimais, paaiškinimus;
  - 2) reikalauti, kad šie asmenys arba jų atstovai atvyktų duoti paaiškinimus į Antstolių rūmų patalpas;
  - 3) patikrinimo metu naudoti technines priemones;
  - 4) gauti duomenis ir dokumentus arba jų nuorašus, susijusius su tikrinamu asmeniu, iš kitų ūkio subjektų, taip pat iš valstybės ir savivaldybės institucijų.
10. Antstolių rūmai (prezidiumo nutarimu sudaryta komisija) turi teisę savo iniciatyva pradėti PPTFPĮ nustatytų pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimo patikrinimus pagal Antstolių rūmų prezidiumo nutarimu patvirtintą patikrinimų

planą (priežiūros planą). Atlikus patikrinimus ne vėliau kaip per 10 darbo dienų apibendrinta išvada pateikiama Antstolių rūmų prezidiumui.

11. Antstolių rūmai taip pat gali pradėti patikrinimus dėl galimų PPTFPĮ pažeidimų gavę pranešimą ar kitokius duomenis, kuriais užfiksuotos galimų PPTFPĮ pažeidimų aplinkybės.
12. Antstolių rūmai antstolio patikrinimą įprastai atlieka dokumentiniu būdu (naudojant elektroninių ryšių priemones) ir (ar) prireikus antstolio kontoroje ar antstolio kontoros skyriuje.
13. Antstolis turi teisę dalyvauti atliekant patikrinimą. Antstolis, dalyvaudamas patikrinime, patikrinimą atliekantiems asmenims paprašius privalo teikti paaiškinimus, patikrinimui reikalingus duomenis ir dokumentus, vykdomas ir įvykdytas vykdomąsias bylas.
14. Jei antstolis nedalyvauja patikrinime, jis privalo įgaluoti darbuotoją patikrinimą atliekantiems asmenims paprašius teikti paaiškinimus, patikrinimui reikalingus duomenis ir dokumentus. Antstolis ir (ar) kitas antstolio kontoros darbuotojas privalo pateikti dokumentų kopijas ir (ar) elektroniniu formatu saugomus duomenis patikrinimą atliekančių asmenų nurodyta forma, pavyzdžiui el. paštu, išspausdinti iš kompiuterio ar pan.
15. Kai nustatomas (nustatomi) pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos nuostatų galimas pažeidimas (pažeidimai), Komisija per įmanomai trumpiausią laiką surašo patikrinimo išvadas ir jas perduoda Antstolių rūmų prezidiumo svarstyti.
16. Antstolių rūmai patikrinimų dokumentus su atlikto patikrinimo išvadomis ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo patikrinimo išvadų surašymo, kai nustatomas (nustatomi) pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos nuostatų pažeidimas (pažeidimai), perduoda nagrinėti FNTT, kuri svarsto poveikio priemonės (priemonių) taikymo klausimą.

IV. ANTSTOLIŲ IR ANTSTOLIO ATSTOVŲ PRIEVOLĖS

17. Antstolių pareigos, susijusios su pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimu:
  - 1) laikytis šių nurodymų ir kitų teisės aktų reikalavimų;
  - 2) įsakymu nustatyti atitinkamą vidaus politiką ir vidaus kontrolės procedūras antstolio kontoroje;
  - 3) įsakymu paskirti antstolio kontoroje vieną ar kelis vadovaujančius darbuotojus, kurie organizuotų pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimą antstolio kontoroje, bendradarbiautų su FNTT ir Antstolių rūmais bei vykdytų kitas PPTFPĮ nustatytas pareigas;
  - 4) kartą per kalendorinius metus atlikti rizikos vertinimo ir valdymo antstolio kontoroje savikontrolės procedūrą;
  - 5) Antstolių rūmams paprašius operatyviai teikti informaciją, reikalingą Antstolių rūmų kaip PPTFPĮ paskirtos priežiūros institucijos funkcijoms atlikti;
  - 6) dalyvauti mokymuose, susijusiuose su pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencija.
18. Antstoliai privalo įsakymu nustatyti atitinkamą vidaus politiką ir vidaus kontrolės procedūras, susijusias su:
  - 1) klientų ir naudos gavėjų tapatybės nustatymu, tikrinimu ir atnaujinimu;
  - 2) rizikos vertinimu, rizikos valdymu;
  - 3) dalykinių santykių ir (arba) operacijų stebėsenos organizavimu;
  - 4) tarptautinių finansinių sankcijų, ribojamųjų priemonių įgyvendinimu;

- 5) pranešimų ir informacijos pateikimu Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai;
- 6) registracijos žurnalų tvarkymu;
- 7) PPTFPĮ nurodytos informacijos saugojimu;
- 8) periodinių mokymų darbuotojams organizavimu, siekiant juos tinkamai supažindinti su pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos reikalavimais.

V. INFORMACIJOS APSAUGA IR ATSAKOMYBĖ

19. Draudžiama pranešti klientui ar kitiems asmenims, kad informacija apie kliento atliekamas pinigines operacijas arba sudaromus sandorius ar bet kokia kita informacija pateikta FNTT arba kitai priežiūros institucijai. Šioje dalyje nustatytas draudimas netaikomas antstoliams, kai jie siekia įtikinti klientą neužsiimti neteisėta veikla (pavyzdžiui, galima įspėti asmenį, jei yra įtarimų).
  20. Baudžiamojon, civilinėn, drausminėn ar kitokion teisinėn atsakomybėn nėra traukiami antstoliai ir jų darbuotojai, kurie gera valia praneša FNTT apie kliento vykdomas įtartinas ar neįprastas pinigines operacijas arba sandorius.
  21. PPTFPĮ užtikrina asmens, padėjusio išaiškinti pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimo pažeidimus ir pinigų plovimo ir teroristų finansavimo atvejus, anonimiškumą. Kad tai būtų įgyvendinta, antstolis savo pranešimuose FNTT neprivalo nurodyti asmens, kuris pranešė apie įtartinas arba neįprastas pinigines operacijas, duomenų. Pateikiama tik PPTFPĮ reikalaujama informacija ir nurodoma antstolio kontora bei jos vidaus padalinys arba darbuotojas, atsakingas už PPTFPĮ reikalavimų įgyvendinimą.
  22. Antstolis ir (ar) kontoros darbuotojas nėra atsakingi klientui už sutartinių įsipareigojimų nevykdymą ir žalą, padarytą dėl kliento piniginių operacijų ar sandorių nevykdymo, jeigu kliento piniginių operacijų ar sandorių nevykdė dėl PPTFPĮ 9 straipsnio 18 dalyje nurodytų priežasčių.
  23. Už PPTFPĮ pažeidimus antstoliams gali būti taikomos poveikio priemonės, nustatytos PPTFPĮ (pavyzdžiui, leidimo vykdyti veiklą panaikinimas ir kt.) ir (ar) baudos, nustatytos (pavyzdžiui, už PPTFPĮ pažeidimus – nuo 0,5 iki 5 procentų metinių pajamų, gautų iš profesinės veiklos ir kt.).
-